

[Handelsministeren.]

vel, så rammer det storbyerne, så rammer det turismen — det gælder måske specielt København og Københavns omegn.

Man kan altså kort og godt ikke røre det ene sted, uden at det generer et andet sted. Derfor er det stadig væk min overbevisning, at ingen sagkundskab kan finde de vises sten med hensyn til, hvordan åbningstiderne skal være, eller hvordan lukketiderne skal lægges; det er et rent politisk spørgsmål. For mig er det et spørgsmål, hvornår man vil erkende, at der er overordentlig forskellige forhold, som ikke kan bringes ind under én og samme alt for snævre lukketid eller åbningstid, erkende, at der er forskel, skal vi sige på Rødovrecentret en fredag og lørdag og på Københavns strøg midt i sommertiden, hvor der er myldrende fuldt af turister, og så, for at tage et par fredelige byer, Ll. Skensved og Fløng, hvor man lever fredeligt og roligt og for øvrigt antagelig forvalter lukkeloven, som man har lyst til. Men hvorfor skal der dog være de samme åbningstider alle steder?

Både detailhandelen og HK fastholder snævrast mulig sammenhæng mellem virksomhedernes arbejdstid og medarbejdernes arbejdstid. For mig at se har HK en åbenlys opgave i at drage omsorg for sine medlemmers interesser med hensyn til arbejdstid og løn og en lige så klar interesse i at kæmpe for særbetaling for forskudt arbejdstid, overtid osv. Jeg spørger kun mig selv: er dette en opgave i en erhvervslovgivning? Hr. Aksel Larsen var inde på det samme.

Hvad detailhandelen angår, synes jeg, man skal se på de mange detailhandlere, der selv alene eller sammen med deres kone passer butikken, og de mange andre, som har mange medarbejdere. Det er i meget udpræget grad fra de mange detailhandlere, som selv eller sammen med deres kone passer butikken, den kraftigste modstand mod ændringer i lukkeloven kommer, og som stærkest fremhæver konkurrencebegrænsningen, som de tillægger betydning i den nuværende lukkelov.

Hele strukturudviklingen går, hvad enten man kan lide det eller ej, i retning af færre og større enheder. Det skaber problemer, som må løses, men de skal ikke løses over en erhvervslovgivning, de hører andetsteds hjemme. Jeg så i dagspressen for nylig, at

alene i Holland var antallet af private detailhandlere gået tilbage med 5.000-6.000 i løbet af det sidste år; det er jo en langt kraftigere udvikling, man har dér.

Jeg vil altså gentage, at man kan have megen forståelse for de mange 60-70-årige, som står i deres butikker og har stået der i 30, 40, 50 år, og som med frygt og gru ser hen til det, de tror de skal have: en længere arbejdsdag, hvis man liberaliserer. Deres problemer må løses ad anden vej, for man må i dette billede heller ikke glemme den 25-30-årige, som er udlært inden for butiksfaget og har lyst til at gøre sig selvstændig. Den gennemsnitlige tilstand for den 25-30-årige er, at han har meget initiativ, men få penge, men han kan ikke få lov til at forvalte de to ting, således at han udfolder sit større initiativ ved at betjene sin kundekreds, så langt hans kræfter rækker, for det må han ikke af hensyn til de mange gamle. De mange ældre butiksindehavere er klar over, at udviklingen går i retning af færre selvstændige. Man kan bl. a. se det derved, at meget ofte bliver selve butikken som sådan værdiløs: den kan kun sælges for varrelageret, eller hvis der er bopæl el. lign. i forbindelse med den; selve goodwill'en for en butik er ikke meget værd. Vi står os altså efter min mening ikke ved at bibeholde en erhvervslovgivning, der retarderer, forsinker, denne udvikling, som nogle vil beklage, andre vil hilse med glæde, men som er der.

Så er der de mange andre detailhandlere, som beskæftiger personale. Der er noget, jeg ikke fuldt forstår, for man anfører på den ene side, at tilgangen til faget svigter, på den anden side anføres det af HK og sikkert med rette, at der er stor arbejdsløshed i HKs medlemskreds af butiksuuddannede. Efter min mening må tilgangen til faget nødvendigvis svækkes af den svigtende mulighed, der ligger i at gøre sig selvstændig, fordi man ikke kan udfolde et initiativ. Klagerne over tilgangen til faget kan skyldes mig ubekendte forhold, men jeg kan ikke lade være med også at tænke på, at lærlingearbejdskraft jo er billig.

Men der er altså en uoverensstemmelse mellem arbejdsløsheden i butiksfaget og den kraftige modstand mod at gøre detailhandelen mere levedygtig, sætte den i stand til at beskæftige flere og flere medarbejdere ved, at den følger strukturudviklingen. Denne